LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL NACIONALINĖS 2012-ŲJŲ EUROPOS VYRESNIO AMŽIAUS ŽMONIŲ AKTYVUMO IR KARTŲ SOLIDARUMO METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2012 m. kovo 15 d. Nr. A1-156
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 23 d. nutarimo Nr. 1349 „Dėl Europos vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų Lietuvoje organizavimo“ (Žin., 2011, Nr. 144-6761) 2.1 punktu:

1. T v i r t i n u Nacionalinę 2012-ųjų Europos vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų programą (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS DONATAS JANKAUSKAS

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro
2012 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. A1-156

NACIONALINĖ 2012-ŲJŲ EUROPOS VYRESNIO AMŽIAUS ŽMONIŲ AKTYVUMO IR KARTŲ SOLIDARUMO METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinės 2012-ųjų Europos vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų programos paskirtis – siekti bendro Europos metų tikslo – padėti sukurti vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo kultūrą Europoje remiantis įvairaus amžiaus visuomene.

2. Programa parengta įgyvendinant 2011 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 940/2011/ES dėl Europos aktyvaus senėjimo ir kartų solidarumo metų (2012 m.) (OL 2011 L246, p. 5).

3. Rengiant šią programą atsižvelgta į nevyriausybinių organizacijų, valstybės institucijų, Europos Komisijos ir Europos Parlamento atstovybių Lietuvoje susitikimų metu pateiktus ir aptartus pasiūlymus bei pastabas.

4. Už programos įgyvendinimo koordinavimą atsakinga Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija; už atitinkamų programos priemonių įgyvendinimą ir finansavimą – atsakingi vykdytojai. Priemonių finansavimas vykdomas už atsakingų vykdytojų lėšas.

II. ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

Bendra padėtis

5. Demografinių Lietuvos duomenų analizė rodo progresuojantį šalies gyventojų senėjimo procesą ir jo pasekmių įveikimo aktualumą. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2011 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 701,2 tūkst. 60 metų ir vyresnio amžiaus žmonių, tai sudarė 21,6 % visų gyventojų. Per 2010 m. šio amžiaus grupės žmonių padaugėjo 4,1 tūkst. (0,6 %), o per pastaruosius dešimt metų – 32,6 tūkst. (4,9 %).

6. Verta pastebėti, kad per pastaruosius trejus metus šiek tiek pailgėjo pagyvenusių vyrų ir moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė. Moterys, 2010 m. sulaukusios 60 metų, tikėtina, dar gyvens vidutiniškai 22,3 metų, vyrai – 16,2 metų (2007 m. šis moterų rodiklis buvo 21,7 metų, vyrų 15,4).

7. Remiantis Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) prognozėmis Lietuvai ir toliau numatomas spartus gyventojų senėjimas. Skaičiuojama, kad 2060 m. pradžioje beveik 37 procentai Lietuvos gyventojų bus pagyvenę žmonės, Europos Sąjungos (toliau – ES) 27 valstybių narių vidurkis – 35 procentai.

Politikos įgyvendinimas

8. Gyventojų senėjimas – sudėtingas reiškinys, sukeliantis įvairių socialinių ir ekonominių pasekmių, todėl svarbu ieškoti būdų, kaip išvengti dėl gyventojų senėjimo kylančių problemų, pasinaudoti galimybėmis, kurias atveria pailgėjęs darbingas gyventojų amžius. Į šį reiškinį svarbu atsižvelgti formuojant ekonominę, socialinę ir užimtumo politiką. Lietuvoje senėjimo problema yra įtraukta į nacionalinius prioritetus.

9. Pagrindinis gyventojų senėjimo problematikai skirtas dokumentas yra Nacionalinė gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 737 (Žin., 2004, Nr. 95-3501) (toliau –

Strategija), kuria siekiama, kad vadovaujantis aktyvaus senėjimo principais būtų sudarytos sąlygos vyresnio amžiaus žmonėms gyventi visavertį gyvenimą, kad būtų vertinama jų patirtis, kad jie būtų tikri dėl savo ateities. Strategijoje į gyventojų senėjimo problemą žiūrima kompleksiškai, apimamos įvairios veiklos sritys, analizuojama padėtis, susidariusi senstant visuomenei, įvardyti galimi pagrindiniai pokyčiai ir iššūkiai. Siekiant Strategijoje iškeltų tikslų ir įgyvendinant uždavinius Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 10 d. nutarimu Nr. 5 (Žin., 2005, Nr. 5-112) patvirtintos Nacionalinės gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategijos įgyvendinimo 2005–2013 metų priemonės.

10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2008 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. XI-52 (Žin., 2008, Nr. 146-5870), gyventojų senėjimas analizuojamas aptariant socialinius bei šeimos klausimus. Kad būtų sprendžiami su gyventojų senėjimu susiję klausimai, programoje numatoma tobulinti socialinio draudimo sistemą, skatinti santykinį senatvės pensijos augimą, kurti veiksmingesnę socialinės paramos teikimo sistemą, tobulinti socialinės globos ir priežiūros paslaugų teikimą, stiprinti bendruomeniškumą ir kartų solidarumą.

11. Nacionalinėje demografinėje (gyventojų) politikos strategijoje (toliau – Politikos strategija), patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. 1350 (Žin., 2004, Nr. 159-5795), nustatyti ilgalaikiai demografinės (gyventojų) politikos tikslai ir uždaviniai iki 2015 metų, numatyti veiksmai, susiję ir su gyventojų senėjimo problemų sprendimu: gerinti Lietuvos gyventojų gyvenimo kokybę, mažinti sergamumą, mirtingumą ir neįgalumą, kad ilgėtų gyvenimo trukmė.

12. Prie vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir orumo skatinimo prisideda Nediskriminavimo skatinimo 2012–2014 metų tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 2 d. nutarimu Nr. 1281 (Žin., 2011, Nr. 134-6362). Įgyvendinant šį planą vykdomos priemonės apima įvairius šviečiamuosius renginius, nevyriausybinių organizacijų veiklos rėmimą, kad mažėtų diskriminacija įvairiais pagrindais, taip pat ir susijusiais su amžiumi.

13. Valstybinė moterų ir vyrų lygių galimybių 2010–2014 m. programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 530 (Žin., 2010, Nr. 56-2757), įtvirtina nuostatas, kuriomis siekiama užkirsti kelią bet kokiai diskriminacijai dėl lyties. Šios programos nuostatos svarbios ir vyresnio amžiaus žmonių nediskriminavimui užtikrinti.

14. Įgyvendinant Regionų socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimo 2011–2013 m. programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. 62 (Žin., 2011, Nr. 8-346), vykdomos priemonės, kuriomis siekiama spręsti netolygaus socialinės infrastruktūros išvystymo, mažo ekonominio aktyvumo kaime, dalies miestų menko gyvenamosios aplinkos patrauklumo problemas, taip prisidedant prie visuomenės senėjimo sukeltų socialinių problemų sprendimo.

15. Siekiama kuo geriau finansuoti socialinės apsaugos sistemas ir užtikrinti, kad ekonominio pakilimo laikotarpiu vyresnio amžiaus žmonių pajamos atitiktų šalies gerovės augimo lygį, o ekonomikos nuosmukio ar krizės laikotarpiu vyresnio amžiaus žmonių padėtis nepatirtų neproporcingo pablogėjimo. Kad būtų pasiekti minėti tikslai, Lietuvos Respublikos Seimas 2011 m. gegužės 24 d. nutarimu Nr. XI-1410 (Žin., 2011, Nr.66-3103) patvirtino Valstybinio socialinio draudimo ir pensijų sistemos pertvarkos gaires.

16. Įgyvendinamos specialios vyresnio amžiaus asmenų galimybes išlikti darbo rinkoje skatinančios aktyvios darbo rinkos politikos priemonės. Šiam tikslui panaudojamos ES lėšos, vietos valdžios iniciatyvų projektai.

17. Pasiekta pažangos didinant vyresnio amžiaus žmonių galimybes naudotis informacinėmis technologijomis, prie švietimo įstaigų pritaikymo vyresnio amžiaus žmonių poreikiams prisideda universalių daugiafunkcinių centrų plėtra. Prie pagyvenusių žmonių švietimo nemažai prisideda neformaliojo suaugusiųjų švietimo institucijos, stiprinamos Trečiojo amžiaus universitetų galimybės. Šiuo tikslu rengiami nacionalinės svarbos ES

struktūrinės paramos projektai.

18. Plėtojamos socialinės paslaugos. Lietuvoje organizuojant socialines paslaugas prioritetas teikiamas dienos socialinei globai dienos centruose ar trumpalaikei „atokvėpio“ socialinei globai laikinai apgyvendinant senyvo amžiaus asmenį globos įstaigoje, vykdomi projektai remiant šeimas, besirūpinančias vyresnio amžiaus šeimos nariais, veiklos, skirtos gyvenamąją aplinką padaryti palankesne vyresnio amžiaus žmonėms.

19. Sveikatos srityje pradėtos teikti slaugos paslaugos namuose bei paliatyviosios pagalbos paslaugos, finansuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, plėtojamos palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos, stiprinama pirminė sveikatos priežiūra, įgyvendinamos prevencinės programos.

Gyventojų senėjimo politikos perspektyvos

20. Nors įgyvendinama nemažai priemonių, kad būtų sudarytos sąlygos vyresnio amžiaus žmonėms gyventi visavertį asmeninį, visuomeninį, profesinį ir kultūrinį gyvenimą, tačiau tai dar neužtikrina visų esminių pokyčių, reikalingų pagyvenusių žmonių gerovei.

21. Dabarties realijos, kurias lemia demografiniai pokyčiai, darbingo amžiaus gyventojų ekonominė emigracija, pasaulinė ekonominė finansinė krizė, skatina rasti pusiausvyrą tarp artimesnio laikotarpio senėjimo politikos iššūkių ir galimų iššūkių tolesnėje perspektyvoje.

22. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir sprendžiant senėjimo proceso iššūkius svarbu gerinti vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo kokybę: didinti pajamas, gerinti gyvenamąją aplinką, sveikatos paslaugų spektrą ir prieinamumą bei imtis kitų priemonių, prisidedančių prie vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo skatinimo.

23. Atsižvelgiant į esamus iššūkius svarbu skirti daugiau dėmesio valstybės institucijų, nevyriausybinių organizacijų, mokslo institucijų, profesinių sąjungų, verslo bendruomenės, kitų suinteresuotųjų sąveikai gerinti, palankiai vyresnio amžiaus žmonėms gyvenamajai aplinkai kurti, paslaugoms vyresnio amžiaus žmonėms plėtoti, kartų solidarumui skatinti.

III. PROGRAMOS PRIORITETAI, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

24. Lietuva, vertindama esamą padėtį ir iššūkius, sieks šių pagrindinių prioritetų:

24.1. Vyresnio amžiaus žmonių aktyvaus dalyvavimo šeimos ir visuomenės gyvenime. Šis prioritetas orientuotas į įvairių vyresnio amžiaus žmonių įsitraukimo į viešąjį gyvenimą, socialinės įtraukties skatinimą ir sklaidą. Tai apima savanorystę, įvairias dalyvavimo visuomeninėje veikloje formas, mokymąsi visą gyvenimą, žinių ir patirties perdavimą kitoms kartoms ir kitas susijusias sritis.

24.2. Kartų solidarumo. Šis prioritetas reiškia dėmesį veikloms, kuriose dalyvauja įvairių kartų atstovai. Reikšminga yra ir kartų solidarumo idėjos sklaida, gilesnio jos suvokimo skatinimas, padėties mūsų šalyje vertinimas, inovatyvių kartų solidarumą stiprinančių sprendimų skatinimas ir gerosios patirties sklaida.

25. Vykdant Europos aktyvaus senėjimo ir kartų solidarumo metų (2012) veiklą bus remiamas Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metų (2010) ir Europos savanoriškos veiklos, kuria skatinamas aktyvus pilietiškumas, metų (2011) patirtimi bei veikloje siekiama išnaudoti tematikų sąveikos teikiamas galimybes.

26. Atsižvelgiant į 2011 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 940/2011/ES dėl Europos aktyvaus senėjimo ir kartų solidarumo metų (2012) numatytus metų tikslus ir kad būtų įgyvendinti pasirinkti nacionaliniai prioritetai, numatomi šie nacionaliniai tikslai:

26.1. Atkreipti visuomenės dėmesį į gyventojų senėjimo ir kartų solidarumo problematiką, padidinti šioje srityje vykdomos veiklos žinomumą, suteikti naujų veiklos efektyvinimo ir bendradarbiavimo galimybių. Tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

26.1.1. plėtoti iniciatyvas, skatinančias kartų solidarumą, bendradarbiavimą ir

supratimą;

26.1.2. didinti visuomenės informuotumą, skleisti gerąją patirtį apie vyresnių žmonių aktyvumą, gyventojų amžiaus ilgėjimo teikiamas galimybes ir iššūkius.

26.2. Telkti valstybės institucijų, nevyriausybinių organizacijų, profesinių sąjungų, verslo bendruomenės, mokslo institucijų, kitų suinteresuotųjų pastangas vyresnio amžiaus žmonių padėčiai gerinti ir kartų solidarumui stiprinti. Tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

26.2.1. skatinti ekspertų potencialo panaudojimą vyresnio amžiaus žmonių padėčiai gerinti ir kartų solidarumui stiprinti;

26.2.2. plėtoti valstybės institucijų, nevyriausybinių organizacijų, mokslo įstaigų, profesinių sąjungų, visų suinteresuotųjų tarpusavio dialogą vyresnio amžiaus žmonių padėčiai gerinti ir kartų solidarumui stiprinti.

27. Programos tikslams pasiekti yra pasitelkiamos priemonės, numatytos pridedamame priemonių plane.

IV. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

28. Visuomenės informavimas yra vienas iš pagrindinių ir neatsiejamų visos metų veiklos komponentų. Informacija turi būti skleidžiama visomis turimomis koordinuojančios institucijos – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – bei kitų programos įgyvendinime dalyvaujančių institucijų priemonėmis, kurios parenkamos atsižvelgiant į veiklos pobūdį bei tikslines grupes. Tai apima specialius pranešimus spaudai, informaciją interneto tinklalapio specialioje skiltyje, socialiniuose tinkluose. Rengdama metų renginius, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kitos programos priemones įgyvendinančios institucijos išnaudos ir kitas bendradarbiavimo su žiniasklaida galimybes: specialiąsias laidas, interviu, publikacijas spausdintoje ir interneto žiniasklaidoje, skelbimus apie metų renginius. Visi metų programą įgyvendinant dalyvaujantys partneriai yra raginami pateikti informaciją apie savo organizuojamus renginius bei vykdomas kitas veiklas, kad koordinuojančioji institucija savo turimomis informavimo priemonėmis galėtų paskleisti šią informaciją kuo platesnei suinteresuotai auditorijai. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija skleis informaciją apie vykdomą veiklą ir iniciatyvas, pasitelkdama įgyvendinimo partnerių informacinius tinklus. Ypatingas dėmesys bus skiriamas informacijai publikuoti tinklalapyje www.active-ageing-2012.eu bei bendradarbiauti su Europos Komisijos atstovybe Lietuvoje.

V. LAUKIAMI REZULTATAI

29. Įgyvendinus programos priemones, laukiami šie rezultatai:

29.1. surengti renginiai, skatinantys vyresnio amžiaus žmonių aktyvumą ir kartų solidarumą, atkreiptas dėmesį į vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo reikšmę visuomenėje;

29.2. išanalizavus esamą padėtį ir bendradarbiaujant visiems suinteresuotiesiems, pateikti pasiūlymai pagyvenusių žmonių aplinkai gerinti;

29.3. padidintas veiklos, skirtos vyresnio amžiaus žmonių aktyvumui ir kartų solidarumui stiprinti, žinomumas, sustiprintas valstybės institucijų, nevyriausybinių organizacijų, profesinių sąjungų, verslo bendruomenės, mokslo institucijų, kitų suinteresuotųjų bendradarbiavimas vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo stiprinimo srityje.

VI. ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

30. Kad būtų užtikrinta Europos metams skirtų veiklų įgyvendinimo kokybė, turi būti atliekama nuolatinė šios programos įgyvendinimo stebėsena, kurią organizuoja Socialinės

apsaugos ir darbo ministerija. Šiam procesui vykdyti turi būti įkurtas Europos vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų priežiūros komitetas (toliau – Europos metų komitetas), sudarytas iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitų suinteresuotų institucijų ir organizacijų atstovų. Europos metų komiteto tikslas – stebėti Europos vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų nacionalinės programos priemonių įgyvendinimą ir veiksmingumą. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu tvirtinamas Europos metų komiteto veiklą apibrėžiantis darbo reglamentas ir komiteto sudėtis.

_____

Nacionalinės 2012-ųjų Europos vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų programos priedas

NACIONALINĖS 2012-ŲJŲ EUROPOS VYRESNIO AMŽIAUS ŽMONIŲ AKTYVUMO IR KARTŲ SOLIDARUMO METŲ PROGRAMOS PRIEMONIŲ PLANAS

Programos uždaviniai	**Priemonės pavadinimas**	**Atsakingi vykdytojai**	**Priemonės įgyvendinimo lygmuo**	**Įgyvendinimo terminai**
1. Tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į gyventojų senėjimo ir kartų solidarumo problematiką, padidinti šioje srityje vykdomos veiklos žinomumą, suteikti naujų veiklos efektyvinimo ir bendradarbiavimo galimybių				
1.1. Plėtoti iniciatyvas, skatinančias kartų solidarumą, bendradarbiavimą ir supratimą	1.1.1. surengti specialius renginius mokyklose kartų solidarumo tema	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija	Nacionalinis Regioninis	Balandžio–gegužės mėn.
	1.1.2. organizuoti renginius, skatinančius vyresnio amžiaus žmonių aktyvumą, kartų solidarumą, vyresnio amžiaus žmonių dalyvavimą	Vyresnio amžiaus žmonių organizacijos, savivaldybės, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija, Maltos ordino pagalbos tarnyba, Vilniaus arkivyskupijos Caritas	Regioninis	Per visus metus
	1.1.3. surengti Kultūros dienos renginius Europos metų tema	Kultūros ministerija	Regioninis	Balandžio mėn.
1.2. Didinti visuomenės informuotumą, skleisti gerąją patirtį apie vyresnio amžiaus žmonių aktyvumą, gyventojų amžiaus ilgėjimo teikiamas galimybes ir iššūkius	1.2.1. organizuoti Europos metų atidarymo renginį	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, P.A.U. Education (Europos Komisijos partneris)	Nacionalinis	Kovo mėn.
	1.2.2. surengti Europos metų uždarymo renginį	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Nacionalinis	Gruodžio mėn.
	1.2.3. organizuoti trečiojo amžiaus asmenų mokymus pagal šiuos modulius (programas): pilietinis, finansinis, teisinis, kompiuterinis raštingumas, sveika gyvensena	Švietimo ir mokslo ministerija	Nacionalinis	2012 m. IV ketvirtis
	1.2.4. organizuoti Gegužės 9-ajai –Europos dienai – paminėti renginius, skiriant dėmesį vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo	Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje,	Nacionalinis	Gegužės mėn.

Programos uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Priemonės įgyvendinimo lygmuo	Įgyvendinimo terminai
	ir kartų solidarumo tematikai	Europos informacijos centrai „Europe direct“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija		
	1.2.5. skatinti nevyriausybines organizacijas siekti Europos metų tikslų, iš dalies finansuojant nevyriausybinių organizacijų projektus	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Kultūros ministerija	Regioninis, vietinis	Per visus metus
	1.2.6. surengti nuotraukų konkursą „Mūsų giminės kartos“	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Nacionalinis	Kovo–lapkričio mėn.
	1.2.7. organizuoti Europos metų veiklų viešinimą, užtikrinti pakankamą žinomumą	Viešinimo veiklas koordinuoja bei vykdo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kiti atsakingi vykdytojai pagal vykdomas veiklas	Nacionalinis Regioninis	Per visus metus
2. Tikslas – telkti valstybės institucijų, nevyriausybinių organizacijų, profesinių sąjungų, verslo bendruomenės, mokslo institucijų, kitų suinteresuotųjų pastangas vyresnio amžiaus žmonių padėčiai gerinti ir kartų solidarumui stiprinti				
2.1. Skatinti ekspertų potencialo panaudojimą vyresnio amžiaus žmonių padėčiai gerinti ir kartų solidarumui stiprinti	2.1.1. organizuoti mokslo institucijų renginius, skatinančius vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo problematikos aptarimą	Mykolo Romerio universitetas, Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universitetas, Lietuvos Socialinių tyrimų centras	Nacionalinis Regioninis	Per visus metus
	2.1.2. organizuoti mokslinę praktinę konferenciją vyresnio amžiaus žmonių sveikatos stiprinimo tema	Sveikatos apsaugos ministerija	Nacionalinis	Balandžio mėn.
	2.1.3. organizuoti konferenciją lygių galimybių užtikrinimo klausimais	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba	Nacionalinis	Spalio mėn.
2.2. Plėtoti valstybės institucijų, nevyriausybinių organizacijų, mokslo įstaigų, profesinių sąjungų, visų suinteresuotųjų tarpusavio dialogą vyresnio amžiaus žmonių padėčiai gerinti ir kartų solidarumui stiprinti	2.2.1. surengti diskusijas su darbdavių, profsąjungų, vyresnio amžiaus žmonių organizacijų atstovais geresnio vyresnio amžiaus žmonių dalyvavimo darbo rinkoje klausimams aptarti	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, trišalės tarybos sekretoriatas, socialiniai partneriai	Nacionalinis	Kovo–lapkričio mėn.
	2.2.2. dalyvaujant vyresnio amžiaus žmonių organizacijų, valstybės institucijų, kitų suinteresuotųjų atstovams atlikti	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Nacionalinis	Lapkričio mėn.

Programos uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Priemonės įgyvendinimo lygmuo	Įgyvendinimo terminai
	aplinkos (teisinės, socialinės, kultūrinės, švietimo), sąlygojančios vyresnio amžiaus žmonių dalyvavimą darbo rinkoje bei įvairaus pobūdžio (socialines, sveikatos ir kt.) jiems teikiamas paslaugas, analizę			

_____